

НЕ ПИШИТЕ НИШТА У ОВОЈ СВЕСЦИ! СВЕ ШТО ЈЕ ПОТРЕБНО ПИСАЋЕТЕ НА
ЛИСТУ ЗА ОДГОВОРЕ

У овој свесци налази се шездесет питања из области историје. Уз свако питање понуђено је 5 одговора од којих је само један тачан; сваки одговор обележен је бројем. Пажљиво прочитајте свако питање и понуђене одговоре, а затим се определите за одговор који сматрате тачним. Затим **у листу за одговоре**, водећи рачуна о редном броју питања, **заокружите** плавом хемијском оловком број којим је у свесци са задацима обележен одговор који сматрате тачним. Пазите, није дозвољено поправљање једном заокруженог одговора, ни заокруживање више од једног одговора на једно питање; у таквим случајевима сматраће се да нисте тачно одговорили на питање. Употреба коректора такође није дозвољена. Време решавања теста је 90 минута. За време рада није дозвољен никакав разговор.

1. Стари Римљани рачунали су време од:

- 1) стварања света 5508. године пре н.е. 2) првих олимпијских игара 776. године пре н.е.
3) легендарног Ромуловог рођења 765. године пре н.е. 4) легендарног оснивања Рима 753. године пре н.е. 5) оснивања републике 509. године пре н.е.

2. Митски ујединитељ Горњег и Доњег Египта Менес основао је прву египатску престоницу:

- 1) Мемфис 2) Тебу 3) Хераклеополис 4) Луксор 5) Елефантину.

3. Египатска богиња рата, представљана са главом лавице, звала се:

- 1) Ишгар 2) Хатхор 3) Изиди 4) Мут 5) Сехмет.

4. Нововавилонско царство основао је:

- 1) Нарам-Син, средином XXIII века пре н.е. 2) Хамураби, у првој половини XVIII века пре н.е. 3) Ашурнасирапал, у првој половини IX века пре н.е. 4) Набопаласар, у другој половини VII века пре н.е. 5) Дарије, у другој половини VI века пре н.е.

5. Становништво Спарте делило се на:

- 1) еупатриде, демос и метеке 2) спартијате, перијеке и хелоте 3) еупатриде, перијеке и хелоте 4) спартијате, перијеке и тете 5) перијеке, хелоте и пролетере.

6. Делски савез је основан:

- 1) 499. године пре н.е. 2) 480. године пре н.е. 3) 478. године пре н.е. 4) 449. године пре н.е. 5) 431. године пре н.е.

7. „Историју Пелопонеског рата“ написао је:

- 1) Тукидид 2) Херодот 3) Еурипид 4) Ксенофонт 5) Хеланик.

8. Филип II је удружене снаге грчких полиса победио у боју:

- 1) код Леуктре 371. године пре н.е. 2) код Перинта 340. године пре н.е. 3) код Херонеје 338. године пре н.е. 4) код Коринта 337. године пре н.е. 5) код Иса 333. године пре н.е.

9. Плебејци су бирани за конзуле од доношења:

- 1) закона Валерија и Хорација, 449. године пре н.е. 2) закона Лицинија и Секстија, 367. године пре н.е. 3) Публилијевићевих закона 339. године пре н.е. 4) Хортензијевог закона 287. године пре н.е. 5) закона браће Грах 133. године пре н.е.

10. Последња и одлучујућа поморска битка Првог пунског рата одиграла се код:
1) Мила, 260. године пре н.е. 2) Екнома, 256. године пре н.е. 3) Лилибеја, 243. године пре н.е. 4) Егатских острва, 241. године пре н.е. 5) Сардиније, 237. године пре н.е.
11. Три велика песника Августовог доба били су:
1) Вергилије, Хорације и Овидије 2) Вергилије, Хорације и Еније 3) Овидије, Хорације и Невије 4) Проперције, Катул и Вергилије 5) Тибул, Овидије и Хорације.
12. Хришћанство је постало једина званична религија Римског царства за владе цара:
1) Константина 2) Диоклецијана 3) Теодосија II 4) Валенса 5) Теодосија I.
13. Ритуал којим је озваничавано полагање заклетве верности приликом ступања у вазални однос звао се:
1) циркумзација 2) хиротонисање 3) инвеститура 4) феудализација 5) хегемонизација.
14. Реч *хиџра* у свом основном значењу подразумева:
1) објаву Алаха Мухамеду 2) рачунање времена по исламском обичају 3) свети рат против неверника 4) пресељење, раскид са претходним 5) смрт исламског верника и прелазак у рај.
15. Прва значајнија варварска држава створена на тлу Римског царства била је:
1) Визиготска држава 2) Хунски савез 3) Остроготска краљевина 4) Франачка 5) Држава Бургунда.
16. Аварско-словенски савез је заузео Сирмијум:
1) 551. године 2) 565. године 3) 571. године 4) 582. године 5) 615. године.
17. Рашки жупан Вукан у својим војним походима продирао је до:
1) Полога, Врања и Скопља 2) Дунава, Браничева и Софије 3) Котора, Требиња и Усоре 4) Солуна, Софије и Призрена 5) Раса, Топлице и Расине.
18. Ђирило и Методије су своју мисионарску делатност започели на позив:
1) византијског цара Василија I 2) дукљанског кнеза Јована Владимира 3) словенског кнеза Сама 4) српског кнеза Клонимира 5) великоморавског кнеза Растислава.
19. Међу члановима српске великожупанске породице из прве половине XII века на угарском двору својом службом истакао се:
1) Урош I 2) Урош II 3) Деса 4) Белош 5) Бодин.
20. Свето место, познато под називом *Купола на стени* налази се у:
1) Риму 2) Константинопољу 3) Јерусалиму 4) Светој гори 5) Синајској гори.
21. Најважнија последица битке код Манцикерта 1071. године била је :
1) пад Јерусалима у руке Арабљана 2) превласт Нормана у западном делу Средоземља 3) покретање Првог крсташког похода 4) продор Турака Селџука и заузимање Мале Азије 5) потискивање рашких жупана ка северу од стране Византије.
22. Византијско царство је након првог пада 1204. године обновио тек пола века касније византијски цар Михаило VIII који је припадао династији:
1) Анђела 2) Комнина 3) Палеолога 4) Кантакузина 5) Македонаца.
23. Утицај Угарске краљевине у Србији знатно је ојачао за време владавине:
1) великог жупана Стефана Немање 2) краља Радослава 3) краља Уроша I 4) краља Милутина 5) краља Стефана Дечанског.

24. Непосредно након што је заузео град Сер, Стефан Душан је:

- 1) склопио савез са Јованом Кантакузином
- 2) саградио манастир Св. Арханђеле
- 3) унапредио односе са папом и обећао црквену унију
- 4) пренео мошти Св. Симеона у Србију
- 5) извршио чин проглашења за цара.

25. Који од наведених догађаја припада осмој деценији XIV века?

- 1) успостављање савладарства између цара Уроша и краља Вукашина
- 2) крунисање босанског бана Твртка за краља
- 3) смрт краља Марка
- 4) долазак Османлија у Европу
- 5) Косовска битка.

26. У српском средњовековном друштву збирни назив за зависно становништво био је:

- 1) властеличићи
- 2) кефалије
- 3) баштиници
- 4) себри
- 5) пронијари.

27. Непосредна последица битке код Ангоре 1402. године била је:

- 1) борба за превласт у Османском царству
- 2) почетак османске опсаде Цариграда
- 3) премештање престонице Лазаревића у Београд
- 4) измирење Лазаревића и Бранковића
- 5) утамничење Вука Бранковића.

28. До обнове Српске деспотовине и враћања територија деспоту Ђурђу дошло је:

- 1) након угарског напада и протеривања Османлија из Смедерева 1439. године
- 2) због освајања Новог Брда 1441. године
- 3) склапањем мира са Османлијама у Једрену 1444. године
- 4) након доласка на престо Мехмеда II 1451. године
- 5) након упада Османлија на територију Босне 1461. године.

29. Српски деспот Стефан Лазаревић је током своје владавине извршио реформу државне управе тако што је увео поделу на територијално-управне јединице које су се звале:

- 1) жупе
- 2) баштине
- 3) власти
- 4) парохије
- 5) војводине.

30. Западну обалу Африке први је почео озбиљније да истражује:

- 1) Енрике Морепловац
- 2) Васко да Гама
- 3) Бартоломео Дијаз
- 4) Фернандо Магелан
- 5) Васко де Балбоа.

31. Реформацију Римокатоличке цркве започео је:

- 1) Томас Минцер
- 2) Игњацијо Лојола
- 3) Жан Калвин
- 4) Мартин Лутер
- 5) Улрих Цвингли.

32. Француска је мировним споразумом у Паризу, којим је окончан Седмогодишњи рат, предала Енглеској своју колонију:

- 1) Алжир
- 2) Судан
- 3) Индонезију
- 4) Калифорнију
- 5) Канаду.

33. Пруска је постала велика европска сила у:

- 1) XV веку
- 2) XVI веку
- 3) XVII веку
- 4) XVIII веку
- 5) XIX веку.

34. Задужбине муслимана, подизане у верске, добротворне и хуманитарне сврхе називају се:

- 1) хасови
- 2) вакуфи
- 3) кадије
- 4) читлуци
- 5) кануни.

35. Харач су у Османском царству плаћали порески обвезници који су спадали у ред:

- 1) хришћанске раје
- 2) муслиманске раје
- 3) јаничара
- 4) спахија
- 5) улеме.

36. По укидању Српске патријаршије 1766. године, њене епископије су припојене:

- 1) Карловачкој митрополији
- 2) Охридској архиепископији
- 3) Цетињској митрополији
- 4) Васељенској патријаршији
- 5) Јерусалимској патријаршији.

37. Аустријски цар Леополд I издао је Србима привилегије током:
1) Другог рата 2) Кандијског рата 3) Великог бечког рата 4) Великог северног рата 5) Рата за аустријско наслеђе.
38. Бачка је припала Аустрији мировним уговором склопљеним у:
1) Карловцима 2) Пожаревцу 3) Београду 4) Свиштову 5) Јашију.
39. Дело под називом „Историја разних словенских народа наипаче Болгар, Хорватов и Сербов...” написао је:
1) Јован Рајић 2) Захарије Орфелин 3) Доситеј Обрадовић 4) Стефан Стратимировић 5) Павле Ненадовић.
40. „Морлаци“ је био назив за Србе из:
1) Босне 2) Херцеговине 3) Војне крајине 4) Далмације 5) Влашке.
41. Најзначајнији социјални моменат у Француској револуцији било је укидање:
1) монархије 2) директоријума 3) конвента 4) феудализма 5) републике.
42. Уједињење Италије у XIX веку спровела је:
1) Краљевина двеју Сицилија 2) Ломбардија 3) Венеција 4) Тоскана 5) Краљевина Сардинија.
43. Државна реорганизација Османског царства, спровођена од Гилханског хатишерифа до усвајања Устава, позната је под називом:
1) низам-и-цедид 2) хатихумајун 3) танзимат 4) сераскер 5) шеих-ул-ислам.
44. Током Другог српског устанка одиграла се битка на:
1) Иванковцу 2) Љубићу 3) Суводолу 4) Делиграду 5) Чегру.
45. На основу одлуке Канличке конференције срушена су утврђења у:
1) Тополи и Ћуприји 2) Кладову и Шапцу 3) Соколу и Кладову 4) Ужицу и Тополи 5) Соколу и Ужицу.
46. Најраспрострањенија пољопривредна култура у Србији у првој половини XIX века била је:
1) пшеница 2) кукуруз 3) јечам 4) овас 5) раж.
47. Саферска наредба односила се на регулисање:
1) судства 2) војне организације 3) административне управе 4) аграрних односа 5) црквене организације.
48. Једна од одлука Мајске скупштине било је проглашење:
1) Војводине 2) Српске Војводине 3) Војводства Србије 4) Војводства Тамишког Баната 5) Војводства Србије и Тамишког Баната.
49. Територијално највећи део француских колонија налазио се крајем XIX и почетком XX века у:
1) Индији 2) Индокини 3) Јужној Америци 4) Средњој Америци и Карибима 5) Африци.
50. Колико је ратова водила Краљевина Србија у XIX веку?
1) један 2) два 3) три 4) четири 5) шест.

51. Србија је Букурешким миром 1913. године добила излаз на море у:
1) Скадру 2) Љешу 3) Драчу 4) Солуну 5) није добила излаз на море.

52. Велика народна скупштина Срба, Буњеваца и осталих Словена, одржана 25. новембра 1918. године у Новом Саду, прогласила је уједињење са Србијом:

1) Срема, Баната и Бачке 2) Срема, Славоније и Бачке 3) Срема, Бачке, Баната и Барање
4) Барање, Бачке и Баната 5) Срема, Славоније и Барање.

53. Који од наведених мировних уговора, склопљених после Првог светског рата, није реализован?

1) уговор у Версају 2) уговор у Сен Жермену 3) уговор у Неију 4) уговор у Тријанону
5) уговор у Севру.

54. Минхенским уговором, Немачкој је предата:

1) Судетска област 2) Рурска област 3) Сарска област 4) Гдањска област 5) Аустрија.

55. Споразум Цветковић–Мачек резултирао је стварањем:

1) Дравске бановине 2) Савске бановине 3) Приморске бановине 4) Бановине Хрватске
5) Врбаске бановине.

56. Видкун Квислинг је био председник владе:

1) Данске 2) Шведске 3) Норвешке 4) Холандије 5) Француске.

57. Друго заседање АВНОЈ-а одржано је у:

1) Далмацији 2) Словенији 3) Босни 4) Црној Гори 5) Македонији.

58. Програм економске помоћи САД европским земљама ради обнове након Другог светског рата познат је под именом:

1) Труманов план 2) Маршалов план 3) Ајзенхауеров план 4) Макартуров план
5) Шерманов план.

59. Комунистички режим је срушен насилним путем уз оружане сукобе у:

1) Источној Немачкој 2) Чехословачкој 3) Пољској 4) Бугарској 5) Румунији.

60. Београд је од 1. јануара 1990. године до 1. јануара 2007. године био главни град колико независних, међународно признатих држава?

1) једне 2) две 3) три 4) четири 5) пет.